

ΗΥ-217 Λύσεις δεύτερης σειράς ασκήσεων

29 Οκτωβρίου 2002

Ημερομηνία παράδοσης 25-10-02

1 Άσκηση

Έστω A το ενδεχόμενο η παρτίδα να είναι αποδεκτή. Τότε $A = A_1 \cap A_2 \cap A_3 \cap A_4$ όπου A_i , $i = 1, \dots, 4$ είναι το ενδεχόμενο η ιοστή λάμπα να μην είναι ελαττωματική. Τότε, σύμφωνα με τον πολλαπλασιαστικό κανόνα έχουμε,

$$P(A) = P(A_1)P(A_2 | A_1)P(A_3 | A_1 \cap A_2)P(A_4 | A_1 \cap A_2 \cap A_3)$$

$$= \frac{95}{100} \frac{94}{99} \frac{93}{98} \frac{92}{97} = 0.812$$

2 Άσκηση

Έστω p_i η πιθανότητα να διαλέξουμε λευκή μπάλα από το ιοστό δοχείο, τότε από το ολικό θεώρημα έχουμε την σχέση

$$p_{i+1} = \frac{m+1}{m+n+1}p_i + \frac{m}{m+n+1}(1 - p_i)$$

$$= \frac{1}{m+n+1}p_i + \frac{m}{m+n+1}, \text{ με } p_1 = \frac{m}{m+n}.$$

$$\text{Άρα } p_1 = \frac{1}{m+n+1} \frac{m}{m+n} + \frac{m}{m+n+1} = \frac{m}{m+n}.$$

Άρα δείξαμε με τον υπολογισμό αυτό ότι αν $p_{i-1} = \frac{m}{m+n}$ τότε και $p_i = \frac{m}{m+n}$.

Επομένως δείξαμε το ζητούμενο, αφού $p_i = \frac{m}{m+n}$ για κάθε i .

3 Άσκηση

Έστω $p_{i,n-i}(k)$ η πιθανότητα μετά από k εναλλαγές ένα δοχείο θα περιέχει i μπάλες που ξεκίνησαν από το δοχείο αυτό και $n - i$ μπάλες που

ξεκίνησαν από το άλλο δοχείο. Ζητάμε την πιθανότητα $p_{n,0}(4)$. Σύμφωνα με το ολικό θεώρημα έχουμε ότι

$$p_{n,0}(4) = \frac{1}{n} \frac{1}{n} p_{n-1,1}(3)$$

$$p_{n-1,1}(3) = p_{n,0}(2) + 2 \frac{n-1}{n} \frac{1}{n} p_{n-1,1}(2) + \frac{2}{n} \frac{2}{n} p_{n-2,2}(2)$$

$$p_{n,0}(2) = \frac{1}{n} \frac{1}{n} p_{n-1,1}(1)$$

$$p_{n-1,1}(2) = 2 \frac{n-1}{n} \frac{1}{n} p_{n-1,1}(1)$$

$$p_{n-2,2}(2) = \frac{n-1}{n} \frac{n-1}{n} p_{n-1,1}(1)$$

$$p_{n-1,1}(1) = 1$$

Συνδυάζοντας τις παραπάνω ισότητες έχουμε ότι

$$p_{n,0}(4) = \frac{1}{n^2} \left(\frac{1}{n^2} + \frac{4(n-1)^2}{n^4} + \frac{4(n-1)^2}{n^4} \right) = \frac{1}{n^2} \left(\frac{1}{n^2} + \frac{8(n-1)^2}{n^4} \right)$$

4 Άσκηση

(α) Έχουμε ότι

$$P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}$$

Άρα το ενδεχόμενο B υποδεικνύει το A αν και μόνο αν $P(A \cap B) > P(A) P(B)$ όπου από συμμετρία έχουμε ότι A υποδεικνύει το B.

(β) Εφόσον $P(B) + P(B^c) = 1$ έχουμε ότι

$$P(B)P(A) + P(B^c)P(A) = P(A) = P(B) P(A|B) + P(B^c) P(A|B^c)$$

Συνεπάγεται λοιπόν ότι

$$P(B^c) (P(A) - P(A|B^c)) = P(B) (P(A|B) - P(A))$$

Επομένως $P(A|B) > P(A)$ (δηλαδή B υποδεικνύει το A αν και μόνο αν $P(A) > P(A|B^c)$ (δηλαδή B^c δεν υποδεικνύει το A) .

(γ) Έστω A και B τα ενδεχόμενα

A = {ο θησαυρός να είναι στο δεύτερο μέρος}.

B = {δεν βρίσκουμε τον θησαυρό στο πρώτο μέρος}.

Σύμφωνα με το ολικό θεώρημα έχουμε
 $P(B) = P(A^c) P(B|A^c) + P(A) P(B|A) = \beta(1-\beta) + (1-\beta).$

5 Άσκηση

Έχουμε ότι

$$\begin{aligned} P(C | B)P(A | B \cap C) &+ P(C^c | B)P(A | B \cap C^c) \\ &= \frac{P(B \cap C)}{P(B)} \frac{P(A \cap B \cap C)}{P(B \cap C)} + \frac{P(B \cap C^c)}{P(B)} \frac{P(A \cap B \cap C^c)}{P(B \cap C^c)} \\ &= \frac{P(A \cap B \cap C) + P(A \cap B \cap C^c)}{P(B)} \frac{P((A \cap B \cap C) \cup (A \cap B \cap C^c))}{P(B)} \\ &= \frac{P(A \cap B)}{P(B)} \\ &= P(A | B). \end{aligned}$$

6 Άσκηση

θεωρείστε τον δειγματικό χώρο της στρατηγικής του κυνηγού. Τα ενδεχόμενα που τον οδηγούν στο σωστό μονοπάτι είναι

(1) Και τα δύο σκυλιά συμφωνούν και επιλέγουν το σωστό μονοπάτι (με πιθανότητα p^2).

(2) Τα σκυλιά διαφωνούν. Το σκυλί 1 επιλέγει το σωστό μονοπάτι και ο κυνηγός το ακολουθεί (πιθανότητα $p(1-p)/2$).

(3) Τα σκυλιά διαφωνούν. Το σκυλί 2 επιλέγει το σωστό μονοπάτι και ο κυνηγός το ακολουθεί (πιθανότητα $p(1-p)/2$).

Τα παραπάνω ενδεχόμενα είναι ανεξάρτητα, άρα μπορούμε να προσθέσουμε τις πιθανότητες για να βρούμε την πιθανότητα να επιλέξει το σωστό μονοπάτι, δηλαδή

$$p^2 + \frac{p(1-p)}{2} + \frac{p(1-p)}{2} = p.$$

Εάν ο κυνηγός αποφασίσει να αφήσει κάποιο σκυλί να επιλέξει ένα μονοπάτι, τότε το σκυλί θα επιλέξει το σωστό μονοπάτι με (πιθανότητα p). Επομένως και οι δύο μέθοδοι είναι εξίσου αποτελεσματικοί.

7 Άσκηση

Έστω ότι οι γονείς του βασιλιά αποφάσισαν να κάνουν ακριβώς δύο παιδιά και μετά να σταματήσουν. Υπάρχουν τέσσερα ισοπίθανα ενδεχόμενα AA, KK, AK, KA (όπου A αγόρι και K κορίτσι). Δεδομένου ότι τουλάχιστον ένα παιδί είναι αγόρι (ο βασιλιάς) το ενδεχόμενο KK δεν θα γίνει ποτέ (έχει πιθανότητα μηδέν). Άρα έχουμε τα εξείς ενδεχόμενα AA, AK, KA. Επομένως η ζητούμενη πιθανότητα είναι $1/3$.

Εάν υποθέσουμε ότι οι γονείς του βασιλιά αποφάσισαν να κάνουν παιδιά μέχρι να κάνουν αγόρι, τότε ο βασιλιάς είναι το δεύτερο παιδί άρα το αδέρφι είναι αρσενικό με βεβαιότητα (δηλαδή πιθανότητα ίση με ένα).

8 Άσκηση

(α) Έστω A το ενδεχόμενο η πόλη να έχει black-out. Αφού κάθε μονάδα αποτυγχάνει το σκοπό της ανεξάρτητα από τις άλλες έχουμε ότι

$$P(A) = p^n \quad (1)$$

(β) Στην περίπτωση αυτή black-out θα έχουμε όταν είτε n μονάδες αποτύχουν είτε $n - 1$ μονάδες αποτύχουν. Τα ενδεχόμενα αυτά είναι ανεξάρτητα άρα αν A το ενδεχόμενο η πόλη να έχει black-out, τότε

$$P(A) = p^n + n(1 - p)p^{n-1} \quad (2)$$

9 Άσκηση

Έχουμε ότι

$$\begin{aligned} P(A \cap B \mid C) &= \frac{P(A \cap B \cap C)}{P(C)} \\ &= \frac{P(A)P(B)P(C)}{P(C)} \\ &= P(A)P(B) \\ &= P(A \mid C)P(B \mid C) \end{aligned}$$

10 Άσκηση

Έχουμε ότι

$$P(A_1 \mid A_3 \cap A_4) = \frac{P(A_1 \cap A_3 \cap A_4)}{P(A_3 \cap A_4)}$$

$$\begin{aligned}
&= \frac{P(A_1)P(A_3)P(A_4)}{P(A_3)P(A_4)} \\
&= P(A_1)
\end{aligned}$$

Όμοια έχουμε ότι

$$P(A_2 \mid A_3 \cap A_4) = P(A_2) \quad (3)$$

και

$$P(A_1 \cap A_2 \mid A_3 \cap A_4) = P(A_1 \cap A_2) \quad (4)$$

και τελικά

$$\begin{aligned}
P(A_1 \cup A_2 \mid A_3 \cap A_4) &= P(A_1 \mid A_3 \cap A_4) + P(A_2 \mid A_3 \cap A_4) - P(A_1 \cap A_2 \mid A_3 \cap A_4) \\
&= P(A_1) + P(A_2) - P(A_1 \cap A_2) \\
&= P(A_1 \cup A_2).
\end{aligned}$$